

Дудорова Людмила

ORCID 0000-0002-6263-4995
Scopus Author ID 57204592593
ResearcherID P-9779-2016

Доктор педагогічних наук, професор,
Національний університет фізичного виховання і спорту України
(Київ, Україна) E-mail: dudorova.ly@gmail.com

Бричук Марія

ORCID 0000-0002-9094-0527
Scopus Author ID 57291922700
ResearcherID C-6294-2019

Кандидат географічних наук, доцент,
Національний університет фізичного виховання і спорту України (Київ, Україна)
E-mail: mbrychuk@uni-sport.edu.ua

Смірнова Зоя

ORCID 0009-0003-9307-3654
Scopus Author 57214798045

Старший викладач, Національний університет
фізичного виховання і спорту України (Україна, Київ)
E-mail: zsmirnova@uni-sport.edu.ua

Хуртик Дмитро

ORCID 0000-0001-7948-9256
Scopus Author 57203249068

Кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент,
Національний університет фізичного виховання і спорту України (Україна, Київ)
E-mail: dkhurtyk@uni-sport.edu.ua

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглянуто роль підготовки фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності різних видів. Визначено основні дисципліни з туристичної підготовки, які формують загальні та фахові компетентності, зокрема вміння аналізувати власну діяльність, знаходити шляхи досягнення практичних результатів та застосовувати їх у різноманітних педагогічних ситуаціях.

Метою дослідження є діагностування критеріїв і рівнів готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності шляхом упровадження в освітній процес сучасних технологій навчання.

Методологія. Теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, аналіз, синтез, тестування, педагогічний експеримент, метод математичної статистики, розкриття основних визначень досліджуваної проблеми, узагальнення та висновки.

Наукова новизна. Запропонована нами чотирирівнева система комп'ютерного тестування, дозволяє здійснювати диференційовану оцінку стану професійної готовності здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності.

Висновки. Аналіз останніх досліджень дозволяє стверджувати, що на сьогоднішній день в Україні значно підвищився інтерес до підготовки фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності.

Готовність фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності оцінювалась за чотирма рівнями (низький, достатній, середній та високий) у межах структурних компонентів за наступними критеріями (показниками): мотиваційний компонент, діяльнісно-орієнтаційний, рефлексивний компонент.

Методика діагностики рівня готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності ґрунтується на таких загальних положеннях: дослідження готовності здійснюється покомпонентно, воно спрямовано на діагностику рівня розвитку мотиваційної, діяльнісно-орієнтаційної та рефлексивної складових;

для дослідження мотиваційного та рефлексивного компонентів слід використовувати такі методи дослідження як анкетування та тестування; при аналізі діяльнісно-орієнтаційного компонента необхідно користуватись комплексом, що складається з тестів, завдань практичного характеру та експертної оцінки результатів праці; передбачено окреме визначення рівня прояву кожного з критеріїв готовності здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності, такий підхід дозволяє виокремити компоненти з найменшим проявом у структурі готовності та оперативно здійснити їх кореляцію.

Ключові слова: діагностика, туристична діяльність, готовність, фахівці з фізичної культури і спорту.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасні вимоги до підготовки фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності включають опанування відповідними фаховими компетентностями, вміннями та знаннями, що затверджені у відповідних освітньо-професійних програмах [5; 6; 7].

Особливо актуальним це є в умовах воєнного стану, коли психологічний стан населення України зазнає значного впливу. Війна, як відомо, є потужним чинником стресу, що може призвести до тривожності, депресій та інших психологічних проблем [1, 6].

Туристична діяльність є одним з ефективних засобів фізичного вдосконалення різних вікових груп населення. Різноманітні види туризму сприяють покращенню фізичного стану, зміцненню здоров'я, розширенню світогляду та гармонійному розвитку особистості [2, 3]. Проте, в умовах війни, туристична діяльність набуває додаткового значення як засіб психологічної реабілітації та відновлення. Спільні походи, активний відпочинок на природі, спілкування з однодумцями – все це сприяє зниженню рівня стресу, покращенню настрою та відновленню психологічної рівноваги [1, 8].

Тому підготовка кадрів з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності є не тільки актуальною, але й надзвичайно важливою для подолання наслідків війни та відновлення психологічного здоров'я різних груп населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про важливу роль туристської діяльності як засобу рекреаційно-оздоровчої діяльності різних груп населення. Про це зокрема вказують у своїх роботах Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелова, Г. В. Безверхня, Ю. А. Грабовський, Л. О. Тимошенко та К. В. Лабарткава та ін.

Аналіз наукових досліджень [2; 3; 4; 7; 8] дозволяє стверджувати, що практична підготовка фахівців фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності на сьогодні ще не повністю досліджена і не охоплює всі аспекти вивчення цієї важливої проблеми. Тому виникає необхідність створення певних умов для професійної підготовки здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності як в теоретичному, так і в практичному аспекті.

Метою дослідження є діагностування критеріїв і рівнів готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності шляхом упровадження в освітній процес сучасних технологій навчання.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, аналіз, синтез, тестування, педагогічний експеримент, метод математичної статистики.

Наукова новизна. Запропонована нами чотирирівнева система комп'ютерного тестування, дозволяє здійснювати диференційовану оцінку стану професійної готовності здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Підготовка фахівців з фізичної культури і спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України (НУФВСУ) відбувається відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) першого бакалаврського рівня вищої освіти за предметною спеціальністю А4 «Середня освіта (Фізична культура)» галузі знань А Освіта та освітньо-професійної програми першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю А7 «Фізична культура і спорт за спеціалізаціями» галузі знань А Освіта. Обов'язковим компонентом зазначених ОПП є «Практика зі спортивного туризму та орієнтування», дисципліна формує загальні компетентності, зокрема – здатність працювати в команді, спроможність застосовувати знання у практичних ситуаціях; фахові компетентності – здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар, безперервний професійний розвиток, організовувати та проводити заходи зі спортивного туризму та орієнтування, оздоровчо-рекреаційного туризму з різними групами населення [5].

З метою виявлення рівня професійно-туристичної готовності фахівців з фізичної культури і спорту, нами була розроблена і запропонована авторська методика, яка складається з «батареї» тестів, об'єднаних чотирма блоками. Кожний блок тестів вміщує теоретичні запитання із матеріалу, пов'язаного з вивченням туристської інформації, пройденого здобувачами вищої освіти за весь період навчання у НУФВСУ. До головних показників, які допомогли нам визначити рівень професійно-туристичної готовності здобувачів вищої освіти, ми віднесли теоретичні та практичні знання з основ туристської підготовки, особливостей організації туристських походів, топографічної підготовки туриста, техніко-тактичної підготовки туриста, організації харчування в поході, організації туристичного побуту, наданні домедичної допомоги та організації пошуково-рятувальних робіт, особливостей організації масових туристських заходів.

При виявленні стану готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності, ми вивчали рівень їх теоретичних знань та практичних умінь і навичок. При цьому насамперед бралось до уваги повнота і точність, усвідомленість, глибина знань, уміння застосовувати їх на практиці, зокрема у роботі з різними групами населення.

Користуючись розробленими критеріями, ми виділили 5 рівнів готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності: високий, достатній, середній, низький і дуже низький [3].

Запропонована нами чотирирівнева система комп'ютерного тестування, дозволяє здійснювати диференційовану оцінку стану професійної готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності з різними групами населення.

Аналіз підходів визначення компонентів готовності до професійної діяльності майбутніх фахівців туризму дозволяє окреслити чітку структуру, що складається з трьох умовних сфер:

- 1 сфера – позитивне ставлення фахівця (чи майбутнього фахівця) до сфери професійних інтересів;
- 2 сфера – стан теоретично-практичної підготовки фахівця до професійної діяльності;
- 3 сфера – готовність до самовдосконалення та саморозвитку в межах професійної діяльності [8].

Відповідно, готовність фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності оцінювалась у межах таких структурних компонентів (мотиваційний, діяльнісно-орієнтаційний, рефлексивний), критеріїв і показників (табл. 1).

Таблиця 1

**Компоненти, критерії та показники оцінювання готовності фахівців
з фізичної культури і спорту до організації та проведення
туристичної діяльності**

<i>Компонент готовності</i>	<i>Критерій</i>	<i>Показник</i>
Мотиваційний компонент	Ступінь позитивного ставлення до професії	Інтерес до майбутньої педагогічної діяльності
	Ступінь розуміння необхідності здійснення туристського навчання	Усвідомлення необхідності здійснення туристського навчання
	Ступінь актуалізації потреби у неперервному саморозвитку та самоосвіті для успішної педагогічної діяльності	Зацікавленість у збільшенні знань з туристського навчання
Діяльнісно-орієнтаційний компонент	Обізнаність про особливості, умови діяльності та вимоги до фахівця	Знання особливостей, умов діяльності та вимог до фахівця
	Ступінь володіння методикою туристського навчання	Уміння планувати та проводити заняття з туристичної діяльності з різними групами населення
	Ступінь володіння основами організації туристичної діяльності з різними групами населення	Уміння організовувати туристську роботу з різними групами населення
Рефлексивний компонент	Здатність до самоорганізації та контролю професійної діяльності	Уміння керувати власною професійною діяльністю
	Здатність до самооцінки власного рівня професійної підготовки	Уміння оцінювати відповідність обраних навчально-виховних заходів завданням, що виникають у процесі туристського навчання різних груп населення

З метою визначення шкали оцінювання рівнів готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності з різними групами населення, було використано шкалу оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти вищих навчальних закладів ECTS, а саме (А – високий, В,С – середній, D,E – достатній, F – низький). Такий підхід дозволяє отримати чотирирівневий розподіл даних відповідно кожному показнику, що характеризує критерії готовності. Така система є адаптованою для процесу підготовки майбутніх фахівців туризму, що полегшує використання викладачами та розуміння встановлених балів здобувачами вищої освіти.

До системи експериментальної підготовки у цілому залучено 150 здобувачів вищої освіти НУФВСУ. Для перевірки ефективності запропонованих заходів створено контрольну (КГ) та експериментальну (ЕГ) групи зі здобувачів вищої освіти 3 курсу: КГ – 75 осіб; ЕГ – 75 осіб.

Порівняння між контрольною та експериментальною групами здійснювалось за непараметричним критерієм χ^2 (хі-квадрат). Розрахункове значення статистики критерію ($T_{\text{спост}}$) порівнювалось з табличним значенням ($T_{\text{крит}}$) відповідно до ступенів свободи критерію. На основі розрахунків зроблено висновок про вплив незалежної змінної (розробленої педагогічної системи та методики) на результат експерименту, ефективність її використання. Для всіх показників $T_{\text{спост}} > T_{\text{крит}}$, тобто в експериментальній та контрольній групах результати характеризуються розходженням, а отже різниця достовірна. На основі цього приймається висновок – запроваджена в експериментальній групі незалежна змінна суттєво вплинула на результат експерименту (табл. 2).

Таблиця 2

**Результати аналізу статистичних даних критеріїв готовності
здобувачів вищої освіти КГ і ЕГ до організації та проведення туристичної діяльності
з різними групами населення**

Показник	$T_{\text{спост}}$ ($T_{\text{крит}} = 11,34$)	
	КГ	ЕГ
Інтерес до майбутньої організації та проведення туристичної діяльності	12,82	12,45
Усвідомлення необхідності організації та проведення туристичної діяльності з різними групами населення	11,64	11,72
Зацікавленість у збільшенні знань з туристського навчання різних груп населення	11,56	11,48
Знання особливостей, умов діяльності та вимог до організації та проведення туристських заходів	12,45	12,85
Уміння планувати та проводити заняття з організації туристичної діяльності з різними групами населення	12,20	12,13
Уміння організовувати освітні і туристські заходи з різними групами населення	11,34	12,00
Уміння керувати власною професійною діяльністю	11,50	11,60
Уміння оцінювати відповідність обраних навчально-виховних заходів завданням, що виникають у процесі туристського навчання різних груп населення	12,65	11,74

На останньому етапі експериментальної перевірки з метою комплексного оцінювання готовності здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності з різними групами населення скористалися методом експертних оцінок. За визначеними показниками готовності на основі використання критерію χ^2 (хі-квадрат) та методу експертних оцінок підтверджена ефективність розробленої педагогічної системи та методики підготовки здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності з різними групами населення.

Висновки. Аналіз останніх досліджень дозволяє стверджувати, що на сьогоднішній день в Україні значно підвищився інтерес до професійної освіти, зокрема до професійної підготовки фахівців з туризму.

Запропонована нами чотирирівнева система комп'ютерного тестування, дозволяє здійснювати диференційовану оцінку стану готовності здобувачів вищої освіти з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності з різними групами населення.

Методика діагностики рівня готовності здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності ґрунтується на таких загальних положеннях: дослідження готовності здійснюється покомпонентно, воно спрямовано на діагностику рівня розвитку мотиваційної, діяльнісно-орієнтаційної та рефлексивної складових; для дослідження мотиваційного та рефлексивного компонентів слід використовувати такі методи дослідження як анкетування та тестування; при аналізі діяльнісно-орієнтаційного компонента необхідно користуватись комплексом, що складається з тестів, завдань практичного характеру та експертної оцінки результатів праці; передбачено окреме визначення рівня прояву кожного з критеріїв готовності здобувачів вищої освіти до організації та проведення туристичної діяльності, такий підхід дозволяє виокремити компоненти з найменшим проявом у структурі готовності та оперативно здійснити їх кореляцію.

Подальші дослідження передбачається провести в напрямку вивчення інших проблем готовності фахівців з фізичної культури і спорту до організації та проведення туристичної діяльності.

References

- Блистів Т., Левінська К., Гураль В., Блистів І. Побудова оздоровчих програм засобами туризму як чинник активізації рекреаційної діяльності студентської молоді. *Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення* : зб. матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції (7–8 жовтня 2022 року, м. Львів). Львів, 2022. С. 223-226.

- Blystiv T., Levinska K., Hural V., Blystiv I. (2022) Pobudova ozdorovchych prohram zasobamy turyzmu yak chynnyk aktyvizatsiyi rekreatsinyoi diyal'nosti student-s'koyi molodi. [Construction of health programs by means of tourism as a factor in activating recreational activities of student youth]. *Problemy aktyvizatsiyi rekreatsino-ozdorovchoyi diyal'nosti naselennya : zb. materialiv XIII Mizhnarodnoyi naukovo-praktychnoyi konferentsiyi (7–8 zhovtnya 2022 roku, m. L'viv)*. L'viv. S. 223–226. [in Ukrainian].
2. Гук Н. А. Організаційна модель підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та туризму до спортивно-туристичної роботи. *Молодий вчений*. 2018. № 10 (62). С. 582–586.
Huk N. A. (2018) Orhanizatsiyna model' pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv fizychnoyi kul'tury ta turyzmu do sportyvno-turystychnoyi roboty. [Organizational model of training future specialists in physical culture and tourism for sports and tourism work]. *Molodyy vchenyy*. № 10 (62). S. 582–586. [in Ukrainian].
 3. Дудорова Л. Ю. Формування готовності майбутніх учителів до організації шкільного туризму (теоретико-методичний аспект): монографія. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2014. 424 с. URL : https://er.knugd.edu.ua/bitstream/123456789/913/1/20160203_106.pdf.
Dudorova, L. Yu. (2014). Formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv do orhanizatsiyi shkil'noho turyzmu (teoretyko-metodychnyy aspekt) [Formation of readiness of future teachers to organize school tourism (theoretical and methodological aspect)] [Electronic resource]: monograph. Vinnytsia: «Nilan-LTD». 424 p. Retrieved from URL: https://er.knugd.edu.ua/bitstream/123456789/913/1/20160203_106.pdf [in Ukrainian].
 4. Дишко О. Л., Ковальчук В. В., Палюх М. М., Чиж А. Г. Туристичний водний похід у системі практичної підготовки бакалаврів з фізичної культури і спорту. *Академічні студії*. Луцьк, 2021. С. 33–43.
Dyshko O. L., Kovalchuk V. V., Palyukh M. M., Chyzh A. H. (2021) Turystychnyy vodnyy pokhid u systemi praktychnoyi pidhotovky bakalavriv z fizychnoyi kultury i sportu. [Tourist water trip in the system of practical training of bachelors in physical culture and sports]. *Akademichni studiyi*. Lutsk. S. 33–43. [in Ukrainian].
 5. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів факультету здоров'я, фізичного виховання та туризму з дисципліни «Методика туристсько-краєзнавчої роботи в школі» [Електронний ресурс]. Упор. М. С. Бричук, С. В. Дмитрук, М. О. Дедух. К. : НУФВСУ. 2022. 58 с.
Metodychni rekomendatsiyi do samostiynoyi roboty studentiv fakul'tetu zdorov'ya, fizychnoho vykhovannya ta turyzmu z dystsypliny «Metodyka turyst-s'kokrayeznavchoyi roboty v shkoli». (2022). Brychuk, M. S., Dmytruk S. V., & Dedukh M. O. [Methodological recommendations for the independent work of students of the Faculty of Health, Physical Education and Tourism in the discipline «Methodology of tourism and local history work at school»] [Electronic resource]. Kyiv : NUFVSU. 58 p. [in Ukrainian].
 6. Мулик К. В., Носко М. О. Диференційований підхід до підготовки фахівців зі спортивно-оздоровчого туризму для роботи з дітьми, підлітками та студентською молоддю. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. 2015. №129. Т. II. С. 217–222.
Mulyk, K. V., & Nosko, M. O. (2015). Dyferentsiyovanyy pidkhid do pidhotovky fakhivtsiv zi sportyvnoozdorovchoho turyzmu dlya roboty z dit'my, pidlitkami ta student-s'koyu moloddyu. [Differentiated approach to the training of specialists in sports and health tourism to work with children, adolescents and student youth]. *Visnyk Chernihivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka*. No.129. Vol. II. P. 217–222. [in Ukrainian].
 7. Пангелова Н. Є., Пангелов Б. П. Теоретико-методичні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. Навч.-метод. посібник. Переяслав-Хмельницький: ФОП Лукашевич О. М. 2015. 202 с. URL: <http://ephshair.uhsp.edu.ua/bitstream/handle/898989898/37145.pdf>.
Pangelova, N. E., & Pangelov, B. P. (2015). Teoretyko-metodychni zasady turyst-s'ko-krayeznavchoyi roboty u vyshchych navchal'nykh zakladakh [Electronic resource] [Theoretical and methodological principles of tourism and local history work in higher educational institutions]: educational and methodological manual. Pereyaslav-Khmelnitskyi : FOP Lukashevich O. M. 202 p. Retrieved from URL: <http://ephshair.uhsp.edu.ua/bitstream/handle/898989898/37145.pdf> [in Ukrainian].
 8. Чалій Л. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації позакласної роботи з туризму. Дис. канд. пед. наук. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет. 2017. 290 с. URL: http://www.rshu.edu.ua/images/afto/d_003.pdf
Chalii, L. V. (2017). Formuvannya hotovnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do orhanizatsiyi pozaklasnoyi roboty z turyzmu. [Formation of readiness of future teachers of physical education to organize extracurricular work on tourism]. *Candidate's thesis* : Rivne : State Humanities University. 24 p. Retrieved from URL : http://www.rshu.edu.ua/images/afto/d_003.pdf [in Ukrainian].

Dudorova Liudmyla

ORCID 0000-0002-6263-4995; Scopus Author ID 57204592593; ResearcherID P-9779-2016

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
National University of Ukraine on Physical Education and Sports
(Ukraine, Kyiv) E-mail: dudorova.ly@gmail.com**Brychuk Maria**

ORCID 0000-0002-9094-0527; Scopus Author ID 57291922700; ResearcherID C-6294-2019

Candidate of Geographical Sciences, docent
National University of Ukraine on Physical Education and Sports
(Ukraine, Kyiv) E-mail: mbrychuk@uni-sport.edu.ua**Smirnova Zoia**

ORCID 0009-0003-9307-3654; Scopus Author ID 57214798045

Senior lecturer, National University of Ukraine on Physical Education and Sports
(Kyiv, Ukraine) E-mail: zsmirnova@uni-sport.edu.ua**Khurtyk Dmytro**

ORCID 0000-0001-7948-9256; Scopus Author ID 57203249068

Candidate of physical training and sport, docent
National University of Ukraine on Physical Education and Sports
(Kyiv, Ukraine) E-mail: dkhurtyk@uni-sport.edu.ua**TRAINING OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS SPECIALISTS
FOR ORGANIZATION AND CONDUCT OF TOURIST ACTIVITIES**

The article examines the role of training specialists in physical education and sports for organizing and conducting various types of tourism activities. The main disciplines of tourism training are identified, which form general and professional competencies, in particular the ability to analyze one's own activities, find ways to achieve practical results and apply them in various pedagogical situations.

The purpose of the study is to diagnose the criteria and levels of readiness of physical education and sports specialists to organize and conduct tourism activities by introducing modern learning technologies into the educational process.

Methodology. Theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature, analysis, synthesis, testing, pedagogical experiment, method of mathematical statistics, disclosure of the main definitions of the problem under study, generalizations and conclusions.

Scientific novelty. The four-level computer testing system we have proposed allows for a differentiated assessment of the state of professional readiness of higher education applicants for organizing and conducting tourism activities.

Conclusions. Analysis of recent research allows us to state that today in Ukraine there has been a significant increase in interest in training specialists in physical education and sports for the organization and conduct of tourism activities. The readiness of physical education and sports specialists to organize and conduct tourist activities was assessed at four levels (low, sufficient, medium, and high) within the structural components according to the following criteria (indicators): motivational component, activity-orientation, and reflective component.

The methodology for diagnosing the level of readiness of physical education and sports specialists to organize and conduct tourist activities is based on the following general provisions: the study of readiness is carried out component by component, it is aimed at diagnosing the level of development of motivational, activity-orientation and reflective components; to study the motivational and reflective components, such research methods as questionnaires and testing should be used; when analyzing the activity-orientation component, it is necessary to use a complex consisting of tests, practical tasks and expert assessment of work results; a separate definition of the level of manifestation of each of the criteria for the readiness of higher education applicants to organize and conduct tourist activities is provided; this approach allows you to isolate the components with the least manifestation in the structure of readiness and promptly correlate them.

Key words: diagnostics, tourism activities, readiness, physical education and sports specialists.

Стаття надійшла до редакції 18.01.2025

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Бабушко С. Р.**